

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 14 Deireadh Fómhair 2025
(OR. en)

14005/25
ADD 1

Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0321 (NLE)

ENER 527
ENV 1016
RELEX 1294
COWEB 118
COEST 749

TOGRA

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	14 Deireadh Fómhair 2025
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2025) 636 annex
Ábhar:	IARSCRÍBHINN a ghabhann leis an Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais i gComhairle Aireachta an Chomhphobail Fuinnimh a mhéid a bhaineann le leasuithe ar an gConradh lena mbunaítear an Comhphobal Fuinnimh chun raon feidhme an Chonartha a thabhairt cothrom le dáta agus a leathnú i gcomhréir le héabhlóid dhlí comhshaoil an Aontais

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2025) 636 annex.

Faoi iamh: COM(2025) 636 annex

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 14.10.2025
COM(2025) 636 final

ANNEX 1

IARSCRÍBHINN

a ghabhann leis an

Togra le haghaidh Cinneadh ón gComhairle

maidir leis an seasamh atá le glacadh thar ceann an Aontais i gComhairle Aireachta an Chomhphobail Fuinnimh a mhéid a bhaineann le leasuithe ar an gConradh lena mbunaítear an Comhphobal Fuinnimh chun raon feidhme an Chonartha a thabhairt cothrom le dáta agus a leathnú i gcomhréir le héabhlóid dhlí comhshaoil an Aontais

IARSCRÍBHINN I

CINNEADH Uimh. 20xx/XX//MC-EnC

Ó CHOMHAIRLE AIREACHTA AN CHOMHPHOBAIL FUINNIMH

an xx xx 202x

maidir le Conradh an Chomhphobail Fuinnimh a leasú agus maidir le cur chun feidhme forálacha áirithe de Threoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú

CHOMHAIRLE AIREACHTA AN CHOMHPHOBAIL FUINNIMH

Ag féachaint do Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, agus go háirithe Airteagail 25, 79 agus 100, pointe (i), de,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Leagtar amach in Airteagal 2 de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh ('an Conradh') feabhas a chur ar an staid chomhshaoil i ndáil Fuinneamh Eangach-Cheangailte agus éifeachtúlacht fuinnimh ghaolmhar sna Páirtithe Conarthacha mar cheann dá phríomhchuspóirí.
- (2) Le hAirteagal 12 de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, ceanglaítear ar gach Páirtí Conarthach an '*acquis communautaire* maidir leis an gcomhshaol a chur chun feidhme i gcomhréir leis an amchlár le haghaidh chur chun feidhme na mbeart sin a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an gConradh.
- (3) In Airteagal 16 den Chonradh, liostaítear an *acquis communautaire* maidir leis an gcomhshaol a chumhdaítear leis an gConradh.
- (4) Foráiltear le hAirteagal 25 den Chonradh go bhféadfaidh an Chomhphobal Fuinnimh bearta a dhéanamh chun leasuithe ar an *acquis communautaire* a leagtar amach i dTeideal II a chur chun feidhme, i gcomhréir le héabhlóid dhlí an Aontais Eorpaigh.
- (5) Le hAirteagal 79 den Chonradh foráiltear go ndéanfaidh an Chomhairle Aireachta, an Buanghrúpa Ardleibhéil nó an Bord Rialála Bearta faoi Theideal II ar thogra ón gCoimisiún Eorpach. De bhun Airteagail 81 agus 82 den Chonradh, déanfar na bearta sin le tromlach na vótaí a chaitear, agus vóta amháin ag gach Páirtí Conarthach.
- (6) Sonraítear in Airteagal 100, pointe (i), den Chonradh go bhféadfaidh an Chomhairle Aireachta, d'aon toil a Comhaltaí, forálacha Theidil I go VII den Chonradh a leasú.
- (7) Liostaítear Airteagal 4(2) de Threoir 2009/147/CE maidir le héin fhiáine a chaomhnú cheana féin faoi Airteagal 16, pointe (iv), den Chonradh.
- (8) Is gá aistriú fuinnimh cóir a áirithiú lena ráthaítear comhthairbhí don bhithéagsúlacht, agus lena seachnaítear meathlú ar stádas caomhantais cineálacha gnáthóige nádúrtha agus gnáthóga speiceas i láithreáin a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta leo nó i limistéir faoi chosaint náisiúnta ina bhfuil cineálacha gnáthóige nádúrtha agus speicis arb éard atá iontu speicis ar leas an Chomhphobail.

- (9) Ní mór pleananna agus tionscadail Fuinnimh Eangach-Cheangailte, i gcomhthéacs an Chonartha, a dhearadh chun aon tionchar diúltach ar an mbithéagsúlacht a mhaolú nó, i gcás inar gá, a theorannú a mhéid is féidir.
- (10) Luaitear in Airteagal 2 de Threoir 2009/147/CE nach mór bearta a dhéanamh chun daonra gach speicis éan a bhíonn ann go nádúrtha sa dúiche fhiáin i gcríoch Eorpach Bhallstáit an Aontais a chothabháil.
- (11) Le hAirteagal 4(4), an dara habairt de Threoir 2009/147/CE, leagtar síos oibleagáid chun iarracht a dhéanamh truailliú nó meathlú gnáthóg lasmuigh de limistéir chosanta a sheachaint. Tá speicis éan dailte go forleathan agus soghluaiste, agus is gá a áirithiú go ndéanfar iarrachtaí chun tionchar Fuinnimh Eangach-Cheangailte thar limistéir faoi chosaint a theorannú.
- (12) Le hAirteagail 5 agus 9 de Threoir 2009/147/CE, leagtar síos creat chun gach speiceas éan a bhíonn ann go nádúrtha sa dúiche fhiáin i gcríoch Eorpach Bhallstáit an Aontais a chosaint. Is gá na toirmisc a liostaítear in Airteagal 5 den Treoir sin a chur i bhfeidhm maidir le gníomhaíochtaí Fuinnimh Eangach-Cheangailte i ngeall ar na tionchair is féidir a bheith acu ar speicis éan fíáin a bhíonn ann go nádúrtha. D'fhéadfadh sé gur gá maolú ar na toirmisc sin in imthosca teoranta ar choinníoll go gcomhlíontar na critéir is gá.
- (13) Na limistéir a chosnaítear faoi Threoir 2009/147/CE, tá siad faoi réir cheanglais Airteagal 6(2), (3) agus (4) de Threoir 92/43/CEE maidir le caomhnú gnáthóg nádúrtha agus fána agus flóra fiáine de bhua Airteagal 7 den Treoir sin. Le hAirteagal 6(2), (3) agus (4), leagtar síos creat le haghaidh caomhnú agus cosaint láithreánbhunaithe trí cheanglais choisctheacha agus nós imeachta chun rannchuidiú le gnáthóga nádúrtha agus gnáthóga speiceas fána agus flóra fiáine ar leas an Chomhphobail a chothabháil nó a athbhunú, ar stádas caomhantais fabhrach.
- (14) Féadfaidh baint a bheith ag pleananna agus tionscadail de réir bhrí Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE sin freisin le Fuinneamh Eangach-Cheangailte, agus d'fhéadfadh tionchair shuntasacha a bheith acu ar shláine láithreáin a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta leo agus ar limistéir faoi chosaint náisiúnta ina bhfuil cineálacha gnáthóige nádúrtha agus speicis arb éard atá iontu speicis ar leas an Chomhphobail. Beidh sé riachtanach bearta cúiteacha a dhéanamh i gcás nach mór na pleananna nó na tionscadail Fuinnimh Eangach-Cheangailte sin a chur i gcrích ar chúiseanna sáraitheacha a bhaineann leis an leas poiblí.
- (15) Is iad Treoir 2009/147/CE, mar aon le Treoir 92/43/CEE, na príomhuirlisí dlí i ndlí an Aontais maidir le cur chun feidhme oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais a eascraíonn faoi Choinbhinsiún Bheirn maidir le Caomhnú Fhiadhúlra agus Ghnáthóga Nádúrtha na hEorpa ('an Coinbhinsiún'). Tá Limistéir Leasa Caomhantais Speisialta an Líonra Smaragaide le bunú i ngach ceann de na Páirtithe Conarthacha agus de na Stáit Bhreathnóireachta i gCoinbhinsiún Bheirn, mar uirlis chun spriocanna foriomlána an Choinbhinsiúin a bhaint amach. Tá gach Páirtí Conarthach sa Chonaradh ina Pháirtí sa Choinbhinsiún freisin, cé is moite den Chosaiv¹. I ngach Páirtí Conarthach i gCoinbhinsiún Bheirn, ainmnítear Limistéir Leasa Caomhantais Speisialta an Líonra Smaragaide, agus Limistéir Leasa Caomhantais Speisialta an Líonra Smaragaide is Iarrthóirí. Tá an Líonra Smaragaide fós á fhorbairt, ós rud é go bhfuil bearnaí fós ann

¹ Tá an t- ainmniú sin gan dochar do sheasaimh maidir le stádas, agus tá sé i gcomhréir le UNSCR 1244 agus le tuairim na Cúirte Breithiúnais Idirnáisiúnta (CBI) maidir le Dearbhú Neamhspleáchais na Cosaive.

sular féidir a mheas go bhfuil sé iomlán agus leordhóthanach chun tacú le cuspóirí an Choinbhinsiúin a bhaint amach.

- (16) Tá limistéir atá faoi chosaint dlí tríd an dlí náisiúnta dírithe ar chaomhnú fadtéarmach cineálacha gnáthóige agus speiceas a bhfuil seirbhísí éiceachórais agus luachanna cultúrtha gaolmhara acu a bhaint amach. Tá na limistéir sin i ngach Páirtí Conarthach sa Chonradh.
- (17) Is bogaigh iad láithreáin Ramsar a bhfuil tábhacht idirnáisiúnta ag baint leo agus atá ainmnithe faoi Choinbhinsiún Ramsar maidir le Bogaigh a bhfuil Tábhacht Idirnáisiúnta leo, go háirithe mar Ghnáthóg d'Éin Uisce ('Coinbhinsiún Ramsar'), Comhaontú idir-rialtasach arb é is aidhm dó stop a chur le cailliúint bogach ar fud an domhain. Tá gach Páirtí Conarthach sa Chonradh ina Pháirtí i gCoinbhinsiún Ramsar freisin, agus tá láithreáin Ramsar ainmnithe acu, cé is moite den Chosaiv.
- (18) Baineann an Conradh le pleananna agus tionscadail atá ábhartha do chur chun feidhme Threoir 2009/147/CE, trí thagairt a dhéanamh d'Airteagal 6 agus 7 de Threoir 92/43/CEE. Dá bhrí sin, trí Threoir 2009/147/CE a áireamh san *acquis communautaire* maidir leis an gcomhshaol, áiríteofar go gcuirfear caomhnú speiceas éan agus a ngnáthóg san áireamh agus pleananna agus tionscadail a bhaineann le Fuinneamh Eangach-Cheangailte á gceapadh agus á gcur chun feidhme.
- (19) Níor ionchorpraíodh Airteagal 2, Airteagal 4(4), an dara habairt, Airteagal 5 agus Airteagal 9 agus Iarscríbhinn I de Threoir 2009/147/CE san *acquis communautaire* maidir le comhshaol an Chomhphobail Fuinnimh go fóill.
- (20) Ceanglaítear le hAirteagal 94 den Chonradh ar institiúidí aon téarma nó coincheap eile a úsáidtear sa Chonradh agus a dhíorthaítear ó dhlí an Aontais a léirmhíniú i gcomhréir le cásdlí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.
- (21) Cuirtear i láthair i ndoiciméid treorach² tuiscint an Choimisiúin ar fhorálacha Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE, lena n-áirítear a chur i bhfeidhm maidir le Treoir 2009/147/CE, agus d'fhéadfadh treoir a bheith iontu maidir lena gcur i bhfeidhm, i bhfianaise dhlí-eolaíocht ábhartha Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh, agus an taithí a eascraíonn as an gcur chun feidhme i mBallstáit an Aontais á cur san áireamh.
- (22) Ba cheart an *acquis communautaire* maidir leis an gcomhshaol a leagtar amach in Airteagal 16 den Chonradh agus an t-amchlár le haghaidh cur chun feidhme a leagtar amach in Iarscríbhinn II den Chonradh a ailíniú le dlí an Aontais maidir le caomhnú an dúlra a mhéid a bhaineann sé le Fuinneamh Eangach-Cheangailte.
- (23) Ag na cruinnithe a bhí ag an Tascfhórsa Comhshaoil an xxx agus an xxx, rinne sé anailís mhionsonraithe ar an togra agus mhol sé go nglacfaí é le roinnt oiriúnuithe a léirítear sa Chinneadh seo. Chomhaontaigh an Coimisiún Eorpach na hoiriúnuithe.
- (24) Ag na cruinnithe a bhí ag an mBuanghrúpa Ardleibhéil an xxx agus xxx, d'fhorbair sé an Cinneadh seo agus mhol sé é a ghlacadh,

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

² 'Managing Natura 2000 sites — The provisions of Article 6 of the Habitats Directive 92/43/EEC' [Láithreáin Natura 2000 a bhainistiú — Forálacha Airteagal 6 de Threoir 92/43/CEE maidir le Gnáthóga] (C/2018/7621); agus 'Fógra ón gCoimisiún Measúnú ar phleananna agus ar thionscadail i ndáil le láithreáin Natura 2000 — Treoraíocht mhodheolaíoch maidir le forálacha Airteagal 6(3) agus (4) de Threoir 92/43/CEE maidir le Gnáthóga' (C/2021/6913).

Airteagal 1

Leasaítear Conradh an Chomhphobail Fuinnimh mar a leanas:

(1) in Airteagal 16, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (iv):

‘(iv) Airteagal 2, Airteagal 4(2) agus (4), an dara habairt, Airteagal 5, Airteagal 9 agus Iarscríbhinn I de Threoir 2009/147/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú,’;

(2) in Iarscríbhinn II, cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 4:

‘4. Déanfaidh gach Páirtí Conarthach Airteagal 2, Airteagal 4(2) agus (4), an dara habairt, Airteagal 5, Airteagal 9 agus Iarscríbhinn I de Threoir 2009/147/CE an 30 Samhain 2009 maidir le héin fhiáine a chaomhnú a chur chun feidhme faoin [5 bliana tar éis dháta glactha an Chinnidh seo], gan dochar do ghealltanais a eascraíonn as próiseas aontachais an Aontais ná as oibleagáidí idirnáisiúnta eile.’

Airteagal 2

1. Chun críocha Theideal II de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, léifear Airteagal 2 de Threoir 2009/147/CE mar a leanas:

‘Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha na bearta is gá i réimse an Fhuinnimh Eangach-Cheangailte chun daonra gach speicis éan a bhíonn ann go nádúrtha sa dúiche fhiáin a chothabháil i gcríoch na bPáirtithe Conarthacha a bhfuil feidhm ag an gConradh lena mbunaítear an Comhphobal Fuinnimh maidir leo ar leibhéal a chomhfhreagraíonn go háirithe do riachtanais éiceolaíocha, eolaíocha agus chultúrtha, agus riachtanais eacnamaíocha agus áineasa á gcur san áireamh, nó chun daonra na speiceas sin a oiriúnú don leibhéal sin.’

2. Chun críocha Theideal II de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, léifear Airteagal 4(4), an dara habairt, de Threoir 2009/147/CE mar a leanas:

‘Lasmuigh de limistéir chosanta, féachfaidh Páirtithe Conarthacha freisin le truailliú nó meathlú ghnáthóga na speiceas éan a sheachaint, a mhéid a bhaineann sé le Fuinneamh Eangach-Cheangailte.’

3. Chun críocha Theideal II de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, léifear Airteagal 5 de Threoir 2009/147/CE mar a leanas:

‘Gan dochar d’Airteagal 9, déanfaidh na Páirtithe Conarthacha na bearta is gá chun córas ginearálta cosanta a bhunú do gach speiceas éan a bhíonn ann go nádúrtha sa dúiche fhiáin i gcríoch Eorpach na bPáirtithe Conarthacha a bhfuil feidhm ag an gConradh lena mbunaítear an Comhphobal Fuinnimh maidir leo, lena dtoirmiscear go háirithe:

- (a) marú nó gabháil de chineál ar bith d'aon ghnó;
- (b) a neadacha agus a n-uibheacha a scriosadh, nó damáiste a dhéanamh dóibh, d'aon ghnó nó a neadacha a bhaint d'aon ghnó;
- (c) uibheacha a thógáil as dúiche fhiáin agus na huibheacha sin a choinneáil fiú má tá siad folamh;
- (d) cur isteach ar na héin sin d'aon ghnó, go háirithe le linn thréimhse an phórúcháin agus na tógála, a mhéid a mbeadh tábhacht ag baint leis an gcur isteach sin i bhfianaise chuspóirí na Treorach seo;
- (e) coinneáil éan de chuid na speiceas sin a bhfuil toirmeasc ar a bhfiach agus ar a ngabháil.'

4. Chun críocha Theideal II de Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh, léifear Airteagal 9 de Threoir 2009/147/CE mar a leanas:

‘1. Féadfaidh na Páirtithe Conarthacha maolú ar fhorálacha Airteagal 58, i gcás nach bhfuil aon réiteach sásúil eile ann, ar na cúiseanna seo a leanas:

(a) — ar mhaithe le sláinte agus sábháilteacht an phobail,

— ar mhaithe le sábháilteacht aeir,

— chun damáiste tromchúiseach do bharra, beostoc, foraoisí, iascaigh agus uisce a chosc,

— chun flóra agus fána a chosaint;

(b) chun críoch taighde agus teagaisc, athdhaonraithe nó athbhunaithe agus le haghaidh an phórúcháin is gá chun na gcríoch sin;

(c) chun cead a thabhairt, ar choinníollacha dianmhaoirsithe agus ar bhonn roghnach, líon beag d'éin áirithe a ghabháil, a choinneáil nó úsáid stuama eile a bhaint astu.

2. Ní mór a shonrú leis na maoluithe dá dtagraítear i mír 1:

(a) na speicis atá faoi réir na maoluithe;

(b) na bealaí, na socruithe nó na modhanna atá údaraithe chun iad a ghabháil nó a mharú;

(c) na coinníollacha riosca agus na cúinsí ama agus áite ina bhféadfar na maoluithe sin a dheonú;

(d) an t-údarás a bhfuil sé de chumhacht aige a dhearbhu go bhfuil na coinníollacha is gá comhlíonta agus a chinneadh cé na bealaí, socruithe nó modhanna is ceadmhach a úsáid, na srianta a bhaineann leis an úsáid sin agus an té atá ceadaithe iad a úsáid;

(e) na rialuithe a dhéanfar.

3. Gach bliain, seolfaidh na Páirtithe Conarthacha tuarascáil chuig Rúnaíocht an Chomhphobail Fuinnimh ('an Rúnaíocht') maidir le cur chun feidhme mhíreanna 1 agus 2. Áiritheoidh an Rúnaíocht go gcuirfear na tuarascálacha ar fáil don phobal.

4. Ar bhonn na faisnéise atá ar fáil don Choimisiún, agus go háirithe an fhaisnéis a chuirtear in iúl dó de bhun mhír 3, áiritheoidh sé i gcónaí go mbeidh iarmhairtí na maoluithe dá dtagraítear i mír 1 comhoiriúnach don Treoir seo. Déanfaidh sí na bearta iomchuí chun na críche sin.'

Airteagal 3

1. Na dlíthe, na rialúcháin agus na forálacha riaracháin is gá chun Airteagal 2, Airteagal 4(4), an dara habairt, Airteagal 5 agus Airteagal 9 de Threoir 2009/147/CE a chomhlíonadh, déanfaidh na Páirtithe Conarthacha iad a thabhairt i bhfeidhm faoin [5 bliana tar éis dháta glactha an Chinnidh seo], gan dochar do ghealltanais a eascraíonn as próiseas aontachais an Aontais ná as oibleagáidí idirnáisiúnta eile. Cuirfidh siad Rúnaíocht an Chomhphobail Fuinnimh ('an Rúnaíocht') ar an eolas láithreach faoi sin.

2. Nuair a ghlacfaidh na Páirtithe Conarthacha na bearta dá dtagraítear i mír 1, beidh tagairtí iontu don Treoir seo agus do Threoir 2009/147/CE, nó beidh tagairtí den sórt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Leagfaidh na Páirtithe Conarthacha síos na bealaí chun tagairtí den sórt sin a dhéanamh.

3. Déanfaidh na Páirtithe Conarthacha téacs phríomhforálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an gCinneadh seo agus le Treoir 2009/47/CE a tharchur chuig an Rúnaíocht.

Airteagal 4

Tiocfaidh an Cinneadh seo i bhfeidhm nuair a ghlacfaidh an Chomhairle Aireachta é.

Airteagal 5

Is chuig Páirtithe Conarthacha Chonradh an Chomhphobail Fuinnimh a dhírítear an Cinneadh seo.

Arna dhéanamh in [xxx], an [DÁTA]

*Thar ceann na Comhairle Aireachta
(Uachtarán)*